

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д
от
БОГДАН БОГДАНОВ
Министър на икономиката и индустрията
и
МИЛЕНА СТОЙЧЕВА
Министър на иновациите и растежа

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност.

България няма предупредителна система, която да оказва конкретна подкрепа на длъжниците, като им посочва опасността от изпадане в затруднение. Системи за ранно предупреждение се разработват единствено от банките за целите на управлението на кредитния риск.

Инструментите за ранно предупреждение (ИРП) по смисъла на Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за рамките за превантивно реструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 са от съществена необходимост за предприятията в България. Съществен проблем представлява и факта, че ИРП ще трябва да се разработват от нулата за целите на установяването на опасност от несъстоятелност, поради което е необходим подходящ модел за ефикасно изпълнение на целта за въвеждане на система за ранно предупреждение .

Ежегодно между 39 хил. и 50 хил. предприятия преустановяват дейността си по данни на Националния статистически институт. През 2017 г. броят на предприятията преустановили дейността си са 39 623, през 2018 г. те са 47 175, а през 2019 г. те са 50 534 бр. Очертаващата се тенденция за увеличение на броя на предприятията, които

прекратяват дейността си е признак за задълбочаващ се проблем, надхвърлящ естествената демография на предприятията. Осигуряването на система за ранно предупреждение при опасност от изпадане на предприятията в затруднено положение е един от факторите, който може да повлияе върху негативната тенденция.

Създаването на система за ранно предупреждение при опасност от изпадане на предприятията в несъстоятелност изисква нормативни промени от гледна точка на това да бъдат определени правомощия и отговорности за поддържането и предоставянето на подкрепа на предприятията, които да могат да оценят настоящото си финансово състояние и да бъдат информирани за възможностите при вероятност от изпадане в несъстоятелност.

Във връзка с приемането на Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за рамките за превантивно реструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 е необходимо да се създадат инструментите за ранно предупреждение. Съгласно чл. 3 от Директивата за превантивното реструктуриране държавите членки са задължени да въведат ИРП с цел колкото е възможно по-рано да се установят признаците на финансови затруднения, което създава условия за прилагане на ефективни механизми за оздравяване и утвърждаване на култура за „втори шанс“.

Необходимостта от приемането на нормативния акт произтича и от разпоредбата на чл. 761, ал. 3 от Търговския закон, която предвижда Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката и индустрията и на министъра на иновациите и растежа да приеме Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност.

Наредбата представя система от инструменти за ранно предупреждение, чрез които да известяват предприятията за тяхното финансово състояние и при наличие на данни за финансови затруднения, които може да доведат до неплатежоспособност или несъстоятелност, да ги подпомогнат чрез предоставяне на насоки, съвети или консултации за подобряване на финансовото състояние и за предприемане на превантивни действия

Предвижда се Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП) да администрира система от инструменти за ранно предупреждение и достъп до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност, която включва публична онлайн електронна-информационна система за ранно предупреждение при вероятност от несъстоятелност, чрез която се предоставя информация.

Проектът предвижда също така да се осъществява информационна кампания за наличието и ползата от инструментите за ранно предупреждение при вероятност от несъстоятелност.

Към момента не съществува инструменти или система, чрез която предприятия в затруднение или в риск от изпадане в несъстоятелност, биха могли да получат съдействие, включително чрез консултации, насоки или съвети, както и да бъдат информирани, че биха могли да започнат процедура по оздравяване в съответствие с Търговския закон.

Близо 10% от регистрираните в България предприятия прекратяват дейността си, като се наблюдава изразена тенденция броят на тези предприятия да се увеличава. Липсата на подкрепа и система за ранно известяване на предприятията за тяхното

финансово състояние и при наличие на данни за финансови затруднения е една от причините, поради която тази тенденция може да се засили.

Системата от инструменти за ранно предупреждение, чрез които да се известяват предприятията за тяхното финансово състояние ще даде възможност на предприятията да установят и наличие на данни за финансови затруднения, които могат да доведат до неплатежоспособност или несъстоятелност. В този случай, те биха могли да се възползват от възможностите, предлагани от ИАНМСП за насоки, съвети и консултации.

Системата от инструменти за ранно предупреждение ще подпомогне предприятията и особено МСП да получат аналитична информация на ранен етап за показателите си за финансовото състояние и да идентифицират възможността от бъдещи или настоящи финансови затруднения и да получат съдействие от специалисти. По този начин биха могли да се намалят броя на предприятията, които прекратяват дейността си или изпаднат в неплатежоспособност или несъстоятелност.

Предлаганият проект на Постановление на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Прилагането на проект на Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност не е свързано с допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

По проекта на Наредба са проведени обществени консултации съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове. Предвид, че приемането на Наредбата е условие, предвидено в Националния план за възстановяване и устойчивост и е обвързано с второ плащане по Плана, е налице изключителен случай при който консултациите се извършват в съкратен срок от 14 дни на основание чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове. Наредбата, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на икономиката и индустрията и Министерството на иновациите и растежа и на Портала за обществени консултации. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации е публикувана на интернет страницата на Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на иновациите и растежа и на Портала за обществени консултации.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища са обсъдени и направените бележки и предложения са отразени съгласно приложената справка.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на изложеното и на основание чл.761, ал. 3 от Търговския закон на Република България и чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам на Министерския съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност.

Приложения:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Проект на Наредба за инструментите за ранно предупреждение и достъпа до информация на предприятията при вероятност от несъстоятелност;
3. Финансова обосновка;
4. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
5. Справка за отразените становища по чл.32 от УПМСНА;
6. Справка за отразените становищата, получени в хода на обществената консултация;
7. Съгласувателни писма;
8. Частична предварителна оценка на въздействието;
9. Становище от дирекция „Модернизация на администрацията“ от съгласуването на извършената предварителна частична оценка на въздействието.

БОГДАН БОГДАНОВ

Министър на икономиката и индустрията

МИЛЕНА СТОЙЧЕВА

Министър на иновациите и растежа